

LBRIS

We know
books

Părinții Bisericii
despre
căsătorie și feciorie

Două căi spre mântuire

Traducere din limba rusă

Gheorghică Ciocoi

EDITURA DE SUFLET

București

Cuprins

<i>Cuvânt înainte</i>	5
Frumusețea fecioriei.....	9
Adevărata păstrare a fecioriei.....	14
Nunta ca slujire proorocească.....	33
Căsătoria și monahismul.....	49
Căsătorie ori mănăstire.....	81
Două căi de mântuire.....	90
Părinții de la Optina despre feciorie....	100
Întreaga înțelepciune a fecioriei.....	122
Taina cea mare a căsătoriei.....	129
Sfaturi pentru Taina Nunții.....	137
Căsătoria.....	140

Frumusețea fecioriei

PR. STEFAN VEATSKI

Înălțimea nevoinței fecioriei

Se știe că trupul poștește împotriva duhului (vezi *Galateni* 5, 17), iar când pofta trupească este ucisă, atunci duhul devine liniștit, și pacea se sălășluiește în om. Împlinirea poftelor întunecă și împietrește, scufundă în deznădejde și îl face pe om plin de asprime și lipsit de dreaptă socoteală. Împlinirea poftelor este începutul durerilor, al necazurilor și suspinelor. Iar de aici, izvorul răului în întreaga lume. De aceea, fericit este acela care iubește viața în feciorie: el va vedea binecuvântările lui Dumnezeu încă de pe pământ, în această vale a plângerii, și va afla har de la Domnul. Fecioria e un bun pentru fecioare, izbăvire de a mai fi supuse unui soț, de a avea copii bolnavi. Pe oricine dorește să se nevoiască în această viață, Sfântul Apostol Pavel îl sfătuiește să-și păstreze fecioria, ca cea mai

bună îngrădire de răul lumii acesteia (vezi *I Corinteni* 7, 32, 7). Fericit este cel ce nu e legat cu legăturile căsătoriei, mai puternice decât toate care se află în această lume! Viața întru feciorie, după cuvântul Sfântului Grigorie Teologul, „este începutul vieții viitoare. În ea, omul nu are nevoie de vreun sprijin, ci își dedică toată râvna doar lui Dumnezeu”.

În Scriptură se spune: „Bine este pentru om să nu se atingă de femeie” (*I Corinteni* 7, 1). Totuși, nu toți înțeleg acest cuvânt, după cum spune Domnul, ci doar cel căruia îi este dat (vezi *Matei* 19, 11). Prezentând fecioria ca pe un dar înalt și care nu este dat tuturor, Domnul nu îndepărtează pe nimeni de la El, ci îi atrage către El pe iubitorii darurilor dumnezeiești. Fecioria curată nu este altceva decât o stare îngerească (vezi *Luca* 20, 34-36). Fecioarele încă de aici pregustă din ceea ce dreptii au parte în Împărăția lui Dumnezeu. Cei feciorelnici au mai multe avantaje față de cei care s-au căsătorit: eliberați de grijile lumești, ei pot întotdeauna să se preocupe de singurul lucru de trebuință: mântuirea. Întrucât pe pământ nu află în nimic desfătare, încep să-L iubească cu tot mai multă râvnă pe Domnul, aprinzându-se către bunătățile cele cerești. Precum îngerii cei plini de tărie împlinesc ușor voia lui Dumnezeu, tot astfel și fecioarele pline de putere sufletească nu se tem de nevoințele vieții duhovnicești,

de necazuri și de lipsuri. De aceea, Sfântul Ioan Gură de Aur spune: „Fecioria poate să sădească în noi buna rădăcină din care cresc toate bunătățile: libertatea, bărbăția, râvna plină de înflăcărare, iubirea aprinsă către cer, disprețuirea tuturor celor pământești.” Deși uneori trăirea în feciorie este grea pentru cineva, pentru că omul, neavând un ajutor din partea unui însoțitor ori a unei însoțitoare, este ispitit de diavolul, ea este, totuși, cu mult mai înaltă decât viața de familie. Nu doar cel care are soție și copii, care se bucură aici de facerile de bine ale celor apropiați, va fi fericit, ci și acela care rabdă lipsurile și se înfrânează pe sine pentru Împărăția cerurilor. Preacuviosul Ioan Carpatiul spune: „Nicio dată să nu-l fericiți pe călugăr ca pe mireanul care are soție și copii, care este mângâiat de multă milă și nu suferă nimic din partea demonilor!” Să nu te socotești dară mai mic pentru că trăiești o viață întru feciorie; chiar dacă faci un lucru neînsemnat, totuși, întristarea sufletească, oftatul, suspinul și lacrimile tale sunt mai plăcute lui Dumnezeu decât toate plăcerile unui om din lume. Așadar, să nu ferim mai mult pe cei care duc o viață lumească, ci să nu dorim să ne alipim de această lume trecătoare.

Înalta vrednicie a fecioriei poate fi judecată după cuvintele Văzătorului în Taină: „Și m-am uitat – spune Sfântul Apostol Ioan

Teologul – și iată Mielul stătea pe muntele Sion, și cu El o sută patruzeci și patru de mii, care aveau numele Lui și numele Tatălui Lui, scris pe frunțile lor..., iar glasul pe care l-am auzit ca glasul celor ce cântă cu alăutele lor. Și cântau o cântare nouă, înaintea tronului și înaintea celor patru ființe și înaintea bătrânilor; și nimeni nu putea să învețe cântarea decât numai cei o sută patruzeci și patru de mii, care fuseseră răscumpărați de pe pământ. Aceștia sunt care nu s-au întinat cu femei, căci sunt feciorelnici. Aceștia sunt care merg după Miel oriunde Se va duce. Aceștia au fost răscumpărați dintre oameni, pârgă lui Dumnezeu și Mielului” (*Apocalipsa* 14, 1-4). Fecioria, în această viață, îi deosebește pe cei iubiți de Domnul de toți ceilalți și cu trupul, și cu sufletul: curăția feciorească se arată atât în pacea privirii, cât și în modestia cuvintelor și în toată purtarea cea din afară.

Cel care își păstrează fecioria neștirbită are chipul mai plăcut și glasul mai de dorit. Cel care nu vrea să se despartă de feciorie să ia aminte de cum au trăit pe pământ întru înțelepciune cei de dinaintea lui. „Nunta este începutul multor poveri ale vieții”, spune Sfântul Grigorie Teologul, care nu s-a legat cu cătușele ei. El a disprețuit hainele scumpe și mesele bogate ce ațâțau focul poftelor. Nu a iubit încăperile mari și frumoase; a fugit de cântecele și de stihurile pătimășilor. Mirosul

parfumului nu s-a răspândit în jurul său. Aurul și argintul le-a lăsat pe seama celor care purtau de grijă comorilor. Truda trăitorilor în feciorie este mare, iar plăcerea lor, de nimic. Hrana lor preaiubită – pâinea și sarea, iar băutura e apa cea simplă. Hristos înalță duhul lor fiindu-le întreaga comoară.

Adevărata păstrare a fecioriei

PR. STEFAN VEATSKI

„Păzește-ți inima mai mult decât orice,
căci din ea țâșnește viața”
(*Pilde* 4, 23)

„Fericiți cei fără prihană în cale, care umblă în legea Domnului. Fericiți cei ce păzesc poruncile Lui și-L caută cu toată inima lor. Că n-au umblat în căile Lui cei ce lucrează fărădelegea.” (*Psalmii* 118, 1, 3)

Nu există judecată pentru cei care întru Iisus Hristos trăiesc nu după trup, ci după duh (vezi *Romani* 8, 1) – care nu împlinesc poftele trupești, păzind cuvintele Domnului, ce sunt duh și viață (vezi *Ioan* 6, 63).

Cei care trăiesc prin duhul cugetă la cele duhovnicești și astfel îmblânzesc dorințele trupești, fiind plini de îndrăzneală în duhul, fără a se teme de nimic și punându-și deplina nădejde în Domnul. „Dacă cineva își păstrează trupul său departe de desfrânare” – spune preacuviosul Macarie cel Mare –, „dar

desfrânează cu gândul său, acela nu primește (din fecioria sa cea dinafară) nici un folos.” Iar preacuviosul Eftimie cel Mare, referindu-se la aceasta, spune: „Cel ce este desfrânat e stăpânit de demoni.” După cuvintele Sfântului Ioan Gură de Aur: „nu numai viața feciorească face fecioară cu adevărat pe o fecioară, ci neîntinarea, îndepărtarea de cele ale desfrânării și păstrarea cugetului dumnezeiesc”.

Pofta trupească este ispititoare: ea îi prinde cu ușurință pe cei nepricepuți, făcând sufletul rob al diavolului. După cuvântul lui Dumnezeu, tot cel ce se uită la o femeie cu poftă deja a săvârșit desfrânare în inima sa (vezi *Matei 5, 28*). Aceasta înseamnă că te poți spurca, te poți întina fără să te atingi de trupul cuiva, prin ochi, prin închipuire și prin dorință. Când gândurile de desfrânare intră deja în om, ele îl spurcă pe acesta (vezi *Matei 5, 19-20*). De aceea și spune Scriptura: „Păzește-ți inima mai mult decât orice, căci din ea țâșnește viața” (*Pilde 4, 23*).

Păzirea simțurilor trupești

Dorințele sunt adeseori ațâțate în noi de impresiile cele dinafară – prin urmare, trebuie să ne păzim simțurile trupești, adică vederea, auzul, gustul, mirosul și pipăitul. Indicându-le pe acestea, Scriptura ne spune: „Ia-

tă moartea intră pe ferestrele noastre și dă năvală în casele noastre, ca să piardă pe copiii din uliță și pe tinerii din piețe” (*Jeremia* 9, 21). Prin aceste porți, smintelile lumii pătrund în suflet și, chiar dacă el este plin de bune dorințe, îl devastează, după cum se spune: „Nu vă lăsați înșelați. Tovărășiile rele strică obiceiurile bune” (*I Corinteni* 15, 33).

Dintre toate simțurile cele dinafară, vederea slujește ca cel mai simplu mijloc de ispitire și trebuie păzită cu multă luare-aminte pentru păstrarea fecioriei. Pofta ochilor, observând lucrurile smintitoare, se lipește îndată de acestea, și cu pofta cea trupească și ascunsă înlăuntrul omului (vezi *I Petru* 3, 4), neînțelegând nici timpul, nici locul, desfrânează cu toate cu care voiește. Privind cu poftă cele din afară și văzând frumusețea chipurilor, desfrânatul întotdeauna și peste tot poartă și hrănește în sine ca pe o fiară neadormită pofta sa necurată. Ce poate fi mai urât decât o astfel de stare? Este precum o febră puternică în care bolnavul, oricât ar bea apă, nu își poate stinge setea nicicum. Și ce plăcere poate exista în pofta ochilor? Nici o plăcere, ci doar o umbră înșelătoare. Și, unde sunt sminteala gândurilor și tulburarea, unde mai poate fi plăcerea? Nu cel care se complăce în pofta ochilor se bucură de liniște sufletească, ci acela care nu se dedă la aceasta. Oricât ar încerca cel plin de poftă să se mulțumească

pe el însuși, nu va putea nicicum să se înfrâneze de la ele și să le facă mai durabile. Mângâierea celui feciorelnic nu este astfel, însă întreaga viață și-o poate petrece într-o plăcere, căci conștiința lui este plină de pace și nimic nu-i tulbură sufletul: este întotdeauna liniștit și privește cu bucurie spre cer, cuprins de dorirea veșnicelor bunătăți.

Însă, spui că nu trebuie să fii atras de patimă prin vedere? Așadar, pentru prima oară nu vezi o problemă în aceasta. Când privești o dată, de două ori sau de trei ori, vei putea învinge patima? Dacă faci aceasta des, vei fi în cele din urmă înfrânt. Căci nu ești mai puternic decât Prorocul David despre care se știe că a căzut în mari primejdii, privind către frumusețea femeiască (vezi *II Regi* 11, 1-27). Dar dacă cu fapta nu se întâmplă aceasta, totuși, aprinzând în tine o dorință rușinoasă, atunci în lipsa a ceea ce ai văzut, ți-o vei închipui și vei fi împins către fapte de rușine. De aceea, Sfântul Ioan Gură de Aur a spus: „Cel obișnuit să privească frumusețea trupească, robindu-se de înșelarea vederii, neluându-și ochii de la chipurile frumoase și hrănindu-și sufletul cu o asemenea priveliște săvârșește deja desfrânare.” Deși pare plăcută la început privirea către femei, mai târziu, prin aceasta, sufletul este luat rob. Atâta timp cât omul nu se apropie de vreo ispită, privirea îi este liniștită, iar vorbele lui pline

LIBRIS

We know
books

de smerenie, după cum se spune în Cartea Pildelor: „Nu te uita la femeia lingușitoare, căci buzele celei străine picură miere și cerul gurii sale e mai alunecător decât untdelemnul. Dar la sfârșit ea este mai amară decât pelinul, mai tăioasă decât o sabie cu două ascuțisuri” (*Pilde* 5, 3-4). Apropiindu-se de foc, se arde și în curând va sări înapoi; însă, după ce și-a slăbit sufletul prin înșelarea vederii părții femeiești, nu se va îndepărta prea curând de aceasta. Precum un magnet atrage fierul, tot astfel și dragostea femeii atrage un suflet să o dorească și să fie alături de ea. Conturul frumos al feței, strălucirea ochilor, roșul obrazilor, culoarea stacojie a buzelor – toate acestea bucură sufletul nesăbuit; dar te-ai gândit, omule, în ce constă toată această atracție pentru ochi? „Alcătuirea frumuseții trupești – cum spune Sfântul Ioan Gură de Aur – nu e nimic altceva decât sânge și fier, sucul hranei pe care o primim; el se află și în priviri, și în obraji, și în toate celelalte. Dacă ne gândim la ce se află înăuntrul nasului subțire și obrazilor roșii, atunci putem spune că toată frumusețea cărnii e aceea a unui sicriu împodobit pe dinafară și plin de putreziciune înăuntru.” Așadar, de ce să iubim frumusețea trupească, ce constă într-o oarece vlagă de nimic, și să ne predăm sufletul cel neprețuit robiei sale? Nu este bine să ne întâlnim cu ceea ce este luat din pământ